

Pyörä on kätevin
tapa liikkua tasaisen
Amsterdamin kaduilla
ja kanavanvarsilla.

Vaihto-opiskelu on sekä
kokemus että elämys. Se
on hyvä tapa lisätä kansainvälinen komponentti
yliopistotutkintoon, mutta
myös elää ainutlaatuista
aikaa uudessa maassa.
Vaihto-opiskelu on suosittelavaa myös opiskelijalle,
jolla on jo hyvä kielitaito
tai aiempaa kansainvälistä
kokemusta: aina on jotain
uutta ymmärrettävää ja
kehitettävää. Minulle,
maisterivaiheen maan-

Opiskelijavaihto – Tuliaisina akateemista ja henkilökohtaista kasvua

Susanna Kari

käytön suunnittelun ja kaupunkitutkimuksen
opiskelijalle, vaihto-opiskelu Amsterdamin
UvA-yliopistossa tarjosi paljon, niin opiskelua
varten kuin henkilökohtaisestikin.

MAALISKUUSSA, kun olin ollut Amsterdamissa noin kaksi
kuukautta, sain hymyn nostattavan viestin suomalaiselta opiske-
lijakollegalta. Hän oli kiinnostunut lähtemään vaihtoon Hollantiin
ja kysyi kokemuksiani. Tapahtuma muistutti edellisen vuoden ke-
västä, jolloin itse kysyin toiselta opiskelijalta vastaavia kuulumisia.
Jokainen Aalto-yliopiston opiskelija tuntee varmasti vähintään
yhden vaihdossa käyneen opiskelijaverin. Vaihto-opiskelusta on
tullut enenevässä määrin luonnollinen osa korkeakoulututkintoa.

Numeroina ilmaistuna kalenterivuoden 2013 aikana Aalto-yliopiston Insinööritieteiden korkeakoulusta vaihtoon lähti 106 perustutkinto-opiskelijaa, joista 23 oli Maankäyttötieteiden laitoksen opiskelijoita. Luku tuntuu suurelta, kun sitä verrataan saman vuoden sisäänottoon: Insinööritieteiden korkeakouluun hyväksyttiin 323 uutta opiskelijaa (Aalto-yliopisto, 2013).

MONIA SYITÄ LÄHTEÄ VAIHTOON

Miksi vaihdossa käyminen sitten on kasvavassa määrin suosittua? Tutustuessani uusiin opiskeljiin oman vaihtojakseni aikana Amsterdamissa, kuulin monia erilaisia perusteita vaihtoon lähtemiselle. Syyt linkittyvät vahvasti kunkin opiskelijan elämäntilanteeseen ja opintojen etenemiseen kotiyliopistossa. Yhdelle tärkeintä vieraassa maassa opiskelemissa on uusien ystävien hankkiminen tai oman kielitaidon edistäminen. Toinen haluaa nauttia itsenäisestä elämästä ja hakea irtiotta tutuihin rutiineihin. Jollekin vaihto-opiskelu taas tarjoaa sopivan tauon oman opiskelumotivaation tarkastelemiselle: uusi ympäristö ja akateemisen perspektiivin muuttaminen ovat keino piristää verkkaisesti eteneviä opintoja tai toisaalta herättää hyvin nopeasti edenneen opiskelijan pohtimaan tarkemmin intressejään.

Vaihtelevista lähtökohdista huolimatta vaihto-opiskelijoiden tarinoissa toistuu kuitenkin vahvasti yksi yhteinen innoittaja: kansainvälisen kokemuksen hankkiminen. Opiskelijat tuntevat sisäistäneen sen, että nykypäivän työmarkkinoilla kilpailu on tiukkaa ja kansainvälisyyttä tunnutaan arvostavan kaikilla aloilla. Kielitaidon lisäksi vaihto-opiskelijajako osoittaa työnantajalle esimerkiksi joustavuutta ja mukautuvaisuutta. Opiskelijavaihto on myös mainio alusta kansainväliselle verkostoitumiselle, mikä henkilökohtaisten hyötyjen ohella voi parantaa opiskelijan työllistymismahdollisuuksia.

Yleisesti pohtien vaihtoon lähtemisen suosion takana on todennäköisesti sekin tekijä, että moni opiskelija ei ole vielä staattisessa perhetilanteessa tai vakituisesti mukana työelämässä. Vaihto-opiskelu tarjoaa näin helpohkon tavan asua ulkomailla turvallisesti: harvoin vaihtoon lähtiessä tarvitsee aiheellisesti pelätä

Kuninkaanpäivänä Amsterdamin kanavat täyttyvät oranssiin pukeutuneista juhlijoista.

Vesi on keskeinen elementti Amsterdamin kaupunkikuvassa.

Kevään edetessä tulppaanit kaunistavat Amsterdama entisestään.

jäävänsä uudessa maassa toimeentekemiseksi tai yksin ongelmien kanssa. Tämän lisäksi, esimerkiksi yliopiston järjestöjen tarjoaman toiminnan avulla, vaihto-opiskelijalle integroituminen uuteen kulttuuriin on usein hyvin luontevaa toisin kuin monelle muuten ulkomaille muuttaneelle henkilölle.

AALTO TUKEE KANSAINVÄLISTYMISTÄ

Vaihtoon lähtemisen kynnyksestä laskee varmasti myös korkeakoulujen tarjoama tuki. Aalto-yliopisto tukee perusopiskelijan vaihtoon lähtemistä pääasiallisesti kahdella tavalla: tarjoamalla hakuneuvontaa vaihto-opiskelua suunnittelevalle sekä myöntämällä apurahaa vaihtoon lähtevälle. Oman korkeakoulun lähtevistä opiskelijoista

vastaava suunnittelija ja hänen apunaan toimiva kv-opintoneuvoja opastavat kaikissa vaihto-opiskeluun liittyvissä kysymyksissä sekä auttavat kohteen valinnassa ja hakumenettelyn käytännön asioissa. Henkilökohtaisen neuvonnan lisäksi Aallon korkeakouluissa järjestetään infotilaisuuksia vaihto-opiskelusta tai ulkomailla harjoittelusta kiinnostuneille.

Pelkkä mieluisan kohdeyliopiston valinta ei luonnollisesti riitä vaihto-opiskelun suunnitteluksi. On tärkeää pohtia kurssivalintoja ja niiden sisällyttämistä omaan tutkintoon Aallossa. Oman laitoksen suunnittelija auttaa selviämään opinto-oppaiden viidakoissa ja neuvoo sopivan opintosuunnitelman koostamisessa. Toisaalta myös pääaineen professori on hyvä tuki vaihto-opintoja suunniteltaessa – erityisesti maisterivaiheessa, kun opinnot ovat jo selkeämmin suuntautuneet. Hänellä voi olla valmiita kontakteja tai ehdotuksia kohteen valitsemiseksi opiskelijan akateemisen kiinnostuksen mukaan.

Aalto-yliopisto maksaa vaihto-opiskelijalle apurahan, jonka suuruus vahvistetaan vuosittain. Ulkopuolisen rahoituksen vaihto-ohjelmat voivat tarjota erisuuruista avustusta, mutta esimerkiksi eurooppalaisten yliopistojen välillä toimivan Erasmus-ohjelman apuraha on näyttänyt vastaavan viime vuosina Aallon tarjoamaa apurahaa (1 500 € / lukukausi tai 2 500 € / lukuvuosi). Vaihto-opiskeluun kohdeyliopistossa, jonka kanssa Aallolla ei ole vielä vaihtosopimusta, voi saada vastaavan suuruista free mover -apurahaa.

Apuraha maksetaan kahdessa osassa: ensimmäinen, suurempi osa tavoittaa opiskelijan vaihtopaikan varmistuttua ja jäljelle jäävä osa maksetaan vaihdon jälkeen, kun vaihto-opintojen opintopisteet on rekisteröity. Tarkoituksena on, että kunkin opiskelijan opinnot etenevät hyvin vaihdon aikana. Jo myönnetyin apurahan palauttamista voidaan myös edellyttää, jos vaihto-opiskelulle asetetut tavoitteet eivät täyty.

KASVATTAVA KOKEMUS

”Paperilla näkyvän” hyödyn lisäksi vaihto-opiskelu antaa paljon opiskelijan henkilökohtaiselle kasvulle. Uusiin tapoihin tottuminen ja ennakoimattomien tilanteiden ilmaantuminen kehittää sopeutumiskykyä ja nopeaa päätöksentekoa. Esimerkiksi kurssikuvaukset sekä niiden ajankohdat ja esitietovaatimukset saattavat muuttua useasti: kuten moni muukin vaihto-opiskelija, jouduin muuttamaan kurssivalintojani toistuvasti sekä ennen lähtöäni että jo Amsterdamiin saavuttuani. Byrokratia vei paljon aikaa, mutta toi osaltaan myös positiivisia yllätyksiä. Pääsin esimerkiksi ennalta odottamatta osallistumaan Research Apprenticeship -harjoitteluun, joka antoi erinomaisen kuvan kaupunkitutkijan työstä.

Huomasin myös, että itseluottamus kasvaa onnistumisten myötä, kun joutuu navigoimaan täysin uudessa ympäristössä. Virheitään oppii myös hyväksymään paremmin, kun venyttää oman mukavuusalueensa rajoja. Tutustuessa ihmisiin vieraista kulttuuri-taustoista oppii myös ymmärtämään erilaisuutta ja tarkastelemaan ongelmia monesta näkökulmasta. Itsestäänselvyyksiä alkaa myös kyseenalaistaa.

Toisaalta vaihto-opiskelujakso korostaa ihmissuhteiden ja verkostoitumisen tärkeyttä, niin sosiaalisista kuin ammatillisistakin syistä. Kun kaikki tuttu ja tavanomainen on poissa, täytyy itselleen koostaa uusi perhe, jonka kanssa ymmärtää jakamisen, auttamisen ja avunpyytämisen merkityksen. Erityisesti huomasi sen, että ongelmat kannattaa lausua ääneen. Etsiessäni käytännön esimerkkejä käyttäjälähtöisestä kaupunkisuunnitte-

